

**JAVNA USTANOVA 'NACIONALNI PARK BRIJUNI'
PODODSJEK ZA ZAŠTITU KULTURNIH DOBARA**

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2020. GODINU

Javna ustanova `Nacionalni park Brijuni`, Brijuni, 52100 Pula, tel: +385 (0) 52 525 822,
www.np-brijuni.hr , brijuni@np-brijuni.hr

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

S Malog Brijuna preneseni su nalazi od keramike, porculana, stakla, metala, koje je prikupio tamošnji domar.

U sklopu ekološke akcije „Eko Brijuni“ odražane u sklopu Eko patrole, prilikom čišćenja podmorja prikupljeni su stakleni predmeti s početka 20.st.

Arheološki nadzor:

Luka, Mali Brijun, studeni-prosinac

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

U izložbenim prostorima i čuvaonicama muzejske građe redovito se provjeravaju mikroklimatski uvjeti.

Nabavljena je nova vitrina za Kochov mikroskop i publikacije iz Kupelwieserovog razdoblja i postavljena u sklopu stalne izložbe *Iz sjećanja starog Austrijanca*.

Za novu čuvaonicu namještaja nabavljeni su black out roloi.

Pretpovijesna zbirka

Dio arheološkog materijala pregledan je, pohranjen u kašete i složen na nove metalne police.

Antička zbirka

Dio arheološkog materijala pregledan je, pohranjen u kašete i složen na nove metalne police.

Memorijalna zbirka

Predmeti od srebra su ulašteni, zastave i drvene bačvice usisane. Predmeti su zamotani u beskiselinski papir i pohranjeni u čuvaonicu (502 kom.).

Zbirka hotelskog posuđa

Provedeno je godišnje čišćenje predmeta od alpake izloženih u hotelskim vitrinama (51 kom.).

Zbirka umjetnina

Skulpture (30 kom.) i predmeti od keramike (41 kom.) pohranjeni su na nove metalne police. Skulptura *Rad Caspara Clemensa Zumbuscha* preventivno je očišćena Capatox-om.

2.2. Konzervacija

Provedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na ostacima in situ sačuvanih mozaika rimske vile u uvali Verige iz 1. st. Sanirani su najugroženiji dijelovi izloženi neposrednom djelovanju mora. Mozaici su prekriveni geotekstilom, rizlom i kamenim materijalom, a za dio mozaika izrađena je višeslojna podnica te je mozaik prekriven vapnenom žbukom.

Istovremeno su preventivno zaštićeni i najugroženiji dijelovi zidnih žbuka i podne obloge (*opus spicatum*) obližnjeg antičkog objekta, tzv. vunare. Tijekom radova izrađen je i 3 D model te grafička i foto dokumentacija. Konzervaciju su proveli djelatnici Hrvatskog restauratorskog zavoda iz Zagreba u suradnji s tvrtkom Kapitel d.o.o. iz Žminja.

2.3. Restauracija

Provedena je sanacija kamenog stola u crkvi sv. Antuna. Radove je proveo građevinski obrt ERTE iz Žminja.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Zbirka kastrum – upis predmeta, 4722 inventarnih jedinica, M++

Pretpovijesna zbirka – upis predmeta, 982 inventarne jedinice, M++

Zbirka kamenih spomenika – upis predmeta, 1 inventarna jedinica, M++

Zoološka zbirka – pridruživanje fotografija 47 inventarnih jedinica, M++

Zbirka nacrti i karata – fotografiranje i povezivanje 1497 inventarnih jedinica, M++

Memorijalna zbirka – upis predmeta, 274 inventarne jedinice, M++;
fotografirana 352 predmeta i povezana s upisima u M++-u

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

Digitalizirano je 200 inventarnih jedinica.

3.9. Ostalo

Izdavačka djelatnost – 12 upisa, S++

Povezivanje muzejskih predmeta koji su publicirani sa zapisima u M++-u

Izložbe – 1 upis, S++

Dokumenti – 103 upisa, S++

Za pohranu dokumentacije nabavljeni su novi arhivski ormari.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Knjižnični fond je darivanjem povećan za 8 knjiga.

Kupljene su 3 knjige.

4.3. Zaštita knjižnične građe

Nabavljeni su novi arhivski ormari za knjižničnu građu.

5. STALNI POSTAV

5.2. Izmjene stalnog postava

Izrađene su nove legende za stalnu *Izložbu kopija fresaka i glagoljskih natpisa Istre i Kvarnera* u crkvi sv. Germana.

6. STRUČNI RAD

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Maja Čuka, Arheološki muzej Istre, Pula: *Pretpovijesna zbirka* – za izradu doktorskog rada *Eneolitik u Istri*

Elena Poropat, Barcelona, *Dokumentacija* za potrebe izrade geobiološke studije Brijuna

Klara Pustijanac, Svetvinčenat, *Zbirka starih nacрта i karata*, za potrebe izrade dokumentacije za sanaciju vile.

Silvija Zoković, Zagreb, *Zbirka starih nacрта i karata*, za trasiranje staze za nordijsko hodanje

Bernard Franković, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, *Zbirka starih nacрта i karata*, za pisanje članka o prvom putničkom brodu s diesel motorom

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Od 23. do 25. rujna muzejska pedagoginja Lena Puhar O'Grady sudjelovala je (bez izlaganja) na 11. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske u Šibeniku.

6.8. Stručno usavršavanje

Dana 7. kolovoza muzejska pedagoginja Lena Puhar O'Grady u Bakru je završila tečaj za certificiranog interpretacijskog vodiča u organizaciji Interpret Europe.

Dana 13. listopada kustosica Pododsjeka za zaštitu kulturnih dobara sudjelovala je na online radionici o stručnoj obradi etnografske građe.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Nataša Urošević, Pula, informacije o dokumentaciji zimskog bazena za potrebe projekta "The European Spa" koji se bavi kulturnom baštinom europskih povijesnih spa destinacija

Anton Percan, Pula, pomoć za potrebe izrade baze podataka za nepokretne spomenike, skulpture, spomen obilježja te spomen ploča na području Grada Pule.

Branko Krstin, Novi Sad, informacije o kočiji poklonjenoj Josipu Brozu Titu 1953. g.

Maja Jović, Pula, stručna pomoć za potrebe izrade publikacije, priručnika i audio vodiča *Interpretacija baštine Nacionalnog parka Brijuni* u sklopu projekta *Novo ruho Brijuna*.

Duška Šaša, Sensum d.o.o., Zagreb, stručna pomoć pri izradi *Strategije upravljanja posjetiteljima* u sklopu projekta *Novo ruho Brijuna*.

Marin Vuković i Tamara Štefanac, Zagreb, sudjelovanje u istraživanju informacijskih i informatičkih navika baštinskih stručnjaka u pohrani i čuvanju digitalne kulturne baštine

Marko Uhač, Konzervatorski odjel u Puli, pomoć za potrebe dokumentiranja Titovih glisera.

Barbara Sladonja, Institut za poljoprivredu i turizam, Poreč, stručna pomoć pri izradi zona zaštite i korištenja na području otoka Mali Brijun za potrebe projekta INHERIT (Održive turističke strategije za očuvanje i valorizaciju prirodne baštine mediteranske obale i priobalja) za transformaciju Malog Brijuna u INHERITURA područje s ciljem izrade modela integriranog upravljanja obalnim područjem i pomorskog prostornog planiranja.

Marko Vrdoljak, Zagreb, konzultacije pri snimanju dokumentarnog filma *Razgovori s Kupelwieserom*.

Karmen Fio Firi, Geološko-paleontološki zavod PMF-a, Zagreb, pomoć pri provođenju istraživanja mikro-fosilnih ostataka na lokacijama s otiscima stopala dinosaura.

Gertrud Grilz-Seger, Institut für Tierzucht und Genetik der Veterinärmedizinischen Universität Wien, informacije o konjima pasmine Haflinger koji su se poč. 20.st.uzgajali na otoku.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Društvo muzealaca i galerista Istre

Interpret Europe

6.12. Informatički poslovi muzeja

Kreirana je nova mikrostranica Javne ustanove Nacionalni park Brijuni pod nazivom 'Aktivnosti parka' na kojoj se predstavlja rad Stručne službe dio koje je i Pododsjek za zaštitu kulturnih dobara: <https://www.np-brijuni.hr/hr/aktivnosti-parka>.

Kontinuirano se radi na digitalizaciji muzejske građe i dokumentacije.

6.13. Ostalo

Uspješno je završen projekt *Staza vidikovaca* koji se provodio u sklopu Programa ruralnog razvoja 2014.-2020., Mjera 08, Operacija 8.5.2.. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju je u veljači provela terensku i računovodstvenu kontrolu. Kako nisu utvrđene nikakve nepravilnosti, 18. veljače je donosena je Odluka o isplati, koja je provedena dva dana kasnije.

Na Program ruralnog razvoja 2014.-2020., Mjeru 08, Operaciju 8.5.2. prijavljen je projekt *Staza Giacone* u vrijednosti 608.640,00 kn. Projektom planiramo prezentirati austrougarsku topničku bateriju podignutu početkom 20.st. na položaju Monte Peneda/Giacone. Jedina austrougarska bateriju na Velom Brijunu dostupna svim posjetiteljima otoka (ostale velobrijunske fortifikacijske građevine su pod upravom MORH-a) bila je opremljena s četiri Škodina topa kalibra 150 mm od kojih je jedan u cijelosti očuvan dok su ostali u različitim fazama degradacije. U sklopu projekta planira se sanacija tornja za promatranje i upravljanje paljbom, čišćenje okoliša do obližnje baterije na moru te postavljanje interpretacijskih ploča i putokaza.

Na poziv Ministarstva kulture i medija za javne potrebe u kulturi RH za 2021. godinu, Program zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara prijavljen je *Projekt građevinske sanacije torpedo baterije na otoku Mali Brijun* u ukupnoj vrijednosti od 778.200,00 kn. Jedina austrougarska baterija za lansiranje torpeda na cijelom području Austrougarske, smještena je u neposrednoj blizini mora. Zbog stalne izloženosti djelovanju mora teško je oštećena u nevremenu 2016. te je, nakon provedene sanacije podmorskog dijela, neophodno provesti i sanaciju nadmorskog dijela.

Na Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost prijavljeni su projekti izrade projektne dokumentacije za potrebe uređenja poučnih šumskih staza i vidikovaca s ciljem pripreme projektne dokumentacije za natječaje Programa ruralnog razvoja. Prijavljeni su slijedeći projekti: *Izrada projektne dokumentacije za poučnu stazu 'Čufarova staza'* u iznosu od 75.000,00 kuna, *Izrada projektne dokumentacije za poučnu stazu 'Kosir'* u iznosu od 75.000,00 kuna, *Izrada projektne dokumentacije za poučnu stazu na brdu Crnikovac do vodospreme* u iznosu od 110.000,00 kuna, *Izrada projektne dokumentacije za poučnu stazu i vidikovac na Antunovcu* u iznosu od 110.000,00 kuna. Isto tako prijavljeni su i odobreni projekti *Izrada projektne dokumentacije za uređenje Topničke baterije Monte Peneda/Giacone* u iznosu od 206.650,00 kuna, te *Izrada projektne dokumentacije za uređenje*

okućnica sedam objekata u luci na Malom Brijunu i obližnje šetnice, u iznosu od 195.000,00 kuna.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: *Morski mikrosvjetozi Nacionalnog parka Brijuni*

Mjesto održavanja i prostor: Crkva sv. Roka, Veliki Brijun

Vrijeme trajanja: 26. lipnja – 31. listopada 2020.

Autor(i) stručne koncepcije: Roland Melzer, Moira Buršić, Sandro Dujmović

Autor(i) likovnog postava: Roland Melzer, Mira Pavletić, Snežana Smolić, Lena Puhar O`Grady

Opseg: 11 uvećanih fotografija

Web adresa: <https://www.np-brijuni.hr/hr/brijuni/kulturno-povijesna-bastina/povremene-izlozbe/morski-mikrosvjetozi-nacionalnog-parka-brijuni>

Vrsta: izložba fotografija, prirodoslovno-umjetnička, tuzemna, edukativna, skupna

Tema

Izložba uvećanih podvodnih fotografija sitnih organizama koji obitavaju u podmorju Nacionalnog parka Brijuni snimljenih tijekom višegodišnjih zooloških istraživanja. Zaštićeno morsko područje Brijunskog otočja posebno je zbog toga što je već desetljećima izvan čovjekovog utjecaja i eksploatacije te stoga vrlo pogodno za istraživanja. Nacionalni park Brijuni provodi razna faunistička istraživanja, uključujući i inventarizaciju morskih organizama, koja se, u suradnji s morskim zoolozima s istraživačkih institucija iz Muenchena, Pirana i Rovinja kontinuirano provodi od 2015. godine. Stručnjaci su tijekom istraživačkih izleta otkrili da u zaštićenom morskom području žive brojne fascinantne vrste te je projekt od prikupljanja informacija prerastao u otkrivanje ljepote mora i organizama koje žive u njegovim dubinama. Tako je nastala ideja o prezentaciji određenih „remek-djela“ prirode široj publici, a prije svega posjetiteljima Nacionalnog parka Brijuni. Na izložbi su predstavljene fotografije organizama koje su zoolozi snimili u moru, te neke sićušne vrste snimljene pod mikroskopom.

Korisnici: Posjetitelji parka.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- Melzer, Roland R.; Ceseña, Felica; Buršić, Moira; Lehmann, Tobias; Meyer, Roland; Mavrič, Borut; Makovec, Tihomir; Pfannkuchen, Martin; McHenry, Jessica; Heß, Martin.
Knights, Ballerinas and Invisibles. The Decapod Crustaceans of the Brijuni Marine

Protected Area / Vitezovi, balerine i nevidljivi. Rakovi desetonožci zaštićenog morskog područja Nacionalnog parka Brijuni. Pula, 2019., 123 str. [Knjiga]

- *Morski mikrosvijetovi Nacionalnog parka Brijuni,* [Plakat izložbe] Pula, 2020.

- *Morski mikrosvijetovi Nacionalnog parka Brijuni,* Pula, 2020. [Deplijan]

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Edukativno vodstvo po Malom Brijunu: fort Brioni Minor, torpedna baterija i poučna staza *Brijunske kamene priče* za djelatnike parka te obilazak forta, torpedne baterije i baterije Kadulja sa kustosicama iz Povijesnog i pomorskog muzeja u Puli.

Povodom Europskog dana parkova u rujnu je organizirano stručno vodstvo *Stazom vidikovaca.*

Dvije interpretacijske šetnje na temu: Paul Kupelwieser i Zlatno doba Brijuna (30 sudionika).

11.2. Predavanja

U sklopu otvoraanja izložbe *Morski mikrosvijetovi Nacionalnog parka Brijuni* Roland Melzer održao je 26.lipnja predavanje o istraživačkom projektu tijekom kojeg su nastale izložene fotografije.

11.3. Radionice i igraonice

Međunarodna noć šišmiša obilježena je 7. rujna mnoštvom kreativnih radionica i edukativnih programa u kojima je sudjelovalo 192 posjetitelja.

11.4. Ostalo

Tijekom srpnja i kolovoza održane su četiri petodnevne ljetne škole *Mali čuvari Brijuna* (60 sudionika).

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Glas Istre, 25.06.2020., *Izložba fotografija i promocija knjige o podmorju Nacionalnog parka Brijuni.*

Glas Istre, 27.06.2020., *Izložba i knjiga, Otkrivanje ljepote mora i organizama koje žive u dubinama brijunskog podmorja.*

Glas Istre, 27.06.2020., *Otkrivanje ljepote mora i organizama iz dubina brijunskog podmorja.*

regionalexpress.hr, 27.06.2020., *Otvorena izložba fotografija Morski mikrosvijetovi Nacionalnog parka Brijuni*

magazin.hrt.hr, 09.09.2020., *Brijunske šišmišarije*

sport.hrt.hr, 09.09.2020., *Brijunske šišmišarije*

vijesti.hrt.hr, 09.09.2020., *Brijunske šišmišarije*

Glas Istre, 21.09.2020., *Sasvim posebne brijunske šišmišarije*

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

HRT, Regionalni dnevnik, 08.09.2020. - reportaža povodom obilježavanja Međunarodne noći šišmiša u NP Brijuni

HRT, emisija More, 07.05.2020. - reportaža povodom otvaranja izložbe *Morski mikrosvijetovi Nacionalnog parka Brijuni*

12.4. Promocije i prezentacije

Promocija knjige: Melzer, Roland R.; Ceseña, Felica; Buršić, Moira; Lehmann, Tobias; Meyer, Roland; Mavrič, Borut; Makovec, Tihomir; Pfannkuchen, Martin; McHenry, Jessica; Heß, Martin. *Knights, Ballerinas and Invisibles. The Decapod Crustaceans of the Brijuni Marine Protected Area / Vitezovi, balerine i nevidljivi. Rakovi deseteronošci zaštićenog morskog područja Nacionalnog parka Brijuni.*

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	32.196				32.196	192	14.227			14.419	46.615
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	7.491				7.491	80	2.728		30	2.838	10.329
GRUPE - odrasli (broj osoba)	2.093				2.093					0	2.093
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	0				0					0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	467				467					0	467
GRUPE - srednja škola(broj osoba)					0					0	0
GRUPE - studenti (broj osoba)					0					0	0
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)	101				101		41			41	142
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	1.445				1.445					0	1.445
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	294				294					0	294
UKUPNO:	43.793	0	0	0	43.793	272	16.996	0	30	17.298	61.091

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja (*u %*)

RH	5,98%
lokalna samouprava	
vlastiti prihod	74,33%
sponzorstvo	
donacije	0,06%
EU fondovi	19,63%

15.2. Investicije (*u kn*) 10.603.551